

нею значення зобов'язання, впевненість чи пов'язане з нею значення вимоги» [29: 124].

Однак це не дає пояснення, яким саме чином дозвіл пов'язаний з можливістю, зобов'язання з ймовірністю, а вимога з упевненістю, а отже, не є очевидною причиною для того, що одні й ті ж форми повинні використовуватися для вираження ступеня впевненості того, хто говорить в істинності висловлювання й у тому, щоб закликати слухачів до дії.

Список використаних джерел і літератури

1. Приходько Г. І. Категорія оцінки в контексті зміни лінгвістичних парадигм. Запоріжжя : Кругозір, 2016. 200 с.
2. Мірченко М.В. Модальність як комунікативно орієнтована категорія речення. *ГраMATика слова і граMATика мови* : [зб. наук. праць, присвячений ювілею д. філол.н., проф., чл.-кор. НАН України, зав. відділу Мовознавство, літературознавство АПСНІМ. Донецьк : ДонНУ, 2015. С. 182.
3. Ткачук В.М. Категорія суб'єктивної модальності: монографія. Наук. ред., передмова док. філол. наук, проф. Загнітка А.П. Тернопіль: Підручники й посібники, 2013. 240 с.
4. Bybee J., Perkins R., Pagliuca W. *The Evolution of Grammar: Tense, Aspect, and Modality in Languages of the World*. Chicago, 2014. P.406
5. Palmer F. R. *Modality in English: theoretical, descriptive and typological issues. Modality in contemporary English*. Berlin; New York, 2014. P. 1–17

М. С. Мальченко

Житомирський державний університет

імені Івана Франка

Науковий керівник:

д. пед. н., проф. Щерба Н. С.

ІМПЛІЦИТНЕ НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ УЧНІВ СТАРШОГО ЕТАПУ ЗА ДОПОМОГОЮ ГУМОРУ

Постановка проблеми. Відповідно до таких освітньо-нормативних документів як Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти, Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти та Навчальні програми з іноземних мов, навчання граматики є одним із обов'язкових компонентів навчання іноземної мови у школі. Особливості її вивчення розглядались як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями.

Результати таких досліджень знаходяться в безпосередній залежності від обраних авторами дидактичних передумов навчання.

Аналіз останніх публікацій. Над проблемою імпліцитного та експліцитного навчання працювали такі дослідники як Н. І. Гез, Т. М. Єналієва, Я. М. Колкер, Є. С. Устинова, О. М. Шамов, R. De Keyser, R. De Graff, С. Doughty, R. Ellis, К. Hecht та багато інших. Як показують дослідження, саме індивідуалізація навчання граматики передбачає поєднання експліцитного та імпліцитного підходів, що дозволяє учням з різними навчальними стилями використати ці переваги. Водночас засоби, за допомогою яких може бути запроваджено імпліцитний підхід вивчені недостатньо. Серед останніх можливості застосування гумору.

Таким чином **метою** цієї статті є дослідження сутності імпліцитного навчання граматики та гумору як засобу запровадження даного підходу.

Виклад основного матеріалу. Термін "імпліцитне навчання" вперше був використаний близько 50 років тому в статті під назвою "Implicit learning of artificial grammars" [1]. У цій статті описані дослідження з новою парадигмою, спрямовані на створення лабораторного аналога вивчення мови. Протягом наступних кількох десятиліть було проведено широкий спектр додаткових досліджень у межах нових парадигм, щоб спонукати дослідження до розуміння феномену неявного навчання. На думку *А. С. Ребера*, імпліцитне навчання – це навчання без усвідомлення того, що вивчається, абстракція інформації з навколишнього середовища без звернення до експліцитних систем для декодування стимулу [6: 88]. Як вважає *Й. Г. Гулстїйн*, імпліцитне навчання – це отримання знань про неявну структуру складного середовища за допомогою процесу, який відбувається природно, просто і без свідомих операцій [3: 23]. На переконання *К. Санз*, імпліцитне навчання – це процес виявлення та представлення моделей коваріації серед елементів навколишнього середовища [2: 28].

Отже, імпліцитне навчання – це неусвідомлене навчання без використання експліцитних систем.

У свою чергу, **гумор** є багатим джерелом урізноманітнення та індивідуалізації навчального процесу. Поняття "гумор" походить від латинського поняття "волога" або "рідина", в сучасній медицині цим терміном досі позначають рідини. Однак, значення слова "гумор" зазнало певних змін, еволюціонувало з фізіологічної до ментальної якості і на даний час існує багато визначень цього поняття. Науковці визначають його як відчуття веселості, реакцію сміху та здатність до спілкування в жартівливій чи доброзичливій манері [4]. Тому концептуально гумор можна розглядати як форму стимулу, відповіді або диспозиції.

Гумор – це все, зроблене чи сказане, спеціально чи випадково, що може сприйматися комічно чи весело [5: 36]. Гумор може бути реалізований на уроці іноземної мови у вигляді використання анекдотів, жартів, мемів тощо.

Висновки. Отже, як можна помітити, гумор має значний потенціал для природного засвоєння іноземної мови взагалі та імпліцитного навчання

граматики зокрема. Тому подальше вивчення їх співвідношення видається актуальним.

Список використаних джерел та літератури

1. A.S. Reber. Implicit Learning of Artificial Grammars. *Journal of verbal learning and verbal behavior* №6, 1967. P.855–863
2. Implicit and Explicit Language Learning / ed. by C. Sanz, P. Ronald. Georgetown University Press, 2011. 242 p.
3. Implicit and Explicit Learning of Languages / ed. by P. Rebuschat. John Benjamins Publishing Company. Amsterdam / Philadelphia, 2015. 512 p.
4. Heesun K., Plester B. Ironing out the differences: The role of humour in workplace relationships, *Australasian Humour Studies Network 20th Annual Colloquium*, Wellington, New Zealand. Retrieved from <http://sydney.edu.au/humourstudies/docs/AHSN%20Conference%202014.pdf> . 2014 | Conference paper.
5. Long, D. L., Graesser, A. C. (1988). Wit and humor in discourse processing. *Discourse Processes* №11(1). 1988. P. 35–60.
6. Reber, Arthur S. 1976. Implicit learning of synthetic languages: The role of instructional set. *Journal of Experimental Psychology: Human Learning and Memory* № 2, 1976. P. 88–94.

І. В. Мартиненко
Житомирський державний університет
імені Івана Франка
Науковий керівник:
д. пед. н., проф. Щерба Н. С.

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ АВТОНОМІЇ НАВЧАННЯ

Постановка проблеми. Найактуальнішою проблемою сучасної методики навчання іноземних мов є орієнтація всього навчального процесу на активну самостійну роботу учня, створення умов для його самовдосконалення та саморозвитку, а також забезпечення відповідного освітнього середовища для формування його особистісної активності.

Проблема автономії навчання є особливо актуальною у контексті сучасних перетворень у сфері освіти. Навчання іноземної мови в умовах автономії навчання має низку переваг у порівнянні з традиційним навчанням за такими показниками, як: більша самостійність і ініціативність з боку учнів, можливість втілити широкий спектр творчих ідей в життя, проявити себе (важливий аспект самореалізації особистості) і т.д.. При вмілому впровадженні в навчальну діяльність (у навчально-виховний процес),